

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Біолого-технологічний
Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва
та кінології

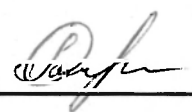
Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 24. Основи розведення та відтворення собак
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Кінологія»

за спеціальністю Н2 Тваринництво

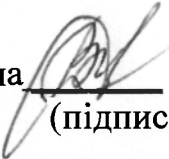
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

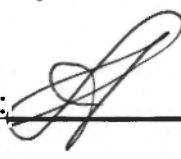
Розробник: **Ірина ЛЯШЕНКО**, к.пед.н., доцент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології	протокол від <u>09. 06. 2026 р.</u> № <u>18</u>
	В.о.завідувача кафедри <u></u> Людмила БУЛА

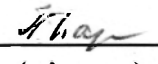
Погоджено:

Гарант освітньої програми **Микола ШПЕТНИЙ**
(підпис)

Декан факультету, де реалізується освітня програма **Вікторія ВЕЧОРКА**
(підпис)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: **М. ШПЕТНИЙ**
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

 Людмила Була
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації **(Ладія Баранік)**
(підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24. 08. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Основи розведення та відтворення собак							
2.	Статус ОК	Обов'язковий							
3.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	Кінологія /Н2 Тваринництво							
4.	Підрозділ, що реалізує ОК	Біолого-технологічний факультет, кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології							
5.	Рівень НРК	6 рівень							
6.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 15 тижнів							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		30	8	30	8	-	-	90	134
9.	Мова викладання	Українська							
10.	Обмеження	-							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Ляшенко Ірина Володимирівна							
11.1	Контактна інформація	Доцент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології, кабінет 320 головного корпусу ел. адреса irynalyashenko1@gmail.com консультації: щопонеділка 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ .							
12.	Мета освітнього компонента	Формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок щодо основ розведення собак, організації племінної роботи, відбору та підбору тварин, ведення племінної документації, біологічних основ відтворення, отримання та вирощування потомства в умовах племінних розплідників і кінологічних організацій.							
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК 7. Морфологія, фізіологія та біохімія тварин, ОК 10. Генетика тварин, ОК 21. Анатомія та фізіологія собак, ОК 23. Утримання та годівля собак. Освітній компонент є основою для ОК. 25 Основи дресирування собак, ОК 26. Службове та мисливське собаківництво, ОК 29. Спортивна та соціальна кінологія, ОК 30. Каністерапія, ОК 32. Навчальна практика, ОК 33. Виробнича практика та ОК 34. Підсумкова атестація.							
14.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента:							

		виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності (ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту»): - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування з університету; - позбавлення академічної стипендії; - позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
15.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6435
16.	Ключові слова	Породи собак, племінні ресурси, екстер'єр собак, виставки собак, племінна робота, відтворення собак.

1. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	ПРН23	ПРН27	
ДРН 1. Пояснювати основні закономірності спадковості, мінливості та розведення собак.	x		Тестування, усне опитування, підсумковий іспит
ДРН 2. Застосовувати принципи відбору та підбору собак під час племінної роботи.	x	x	Практична робота, індивідуальне завдання, підсумковий іспит
ДРН 3. Аналізувати походження, родовід та племінну цінність собак.	x		Практична робота з аналізу родоводів, індивідуальне завдання, підсумковий іспит
ДРН 4. Вести основну племінну документацію розплідників і кінологічних організацій.	x	x	Практична робота, оформлення племінної документації, підсумковий іспит
ДРН 5. Організовувати підготовку собак до відтворення та контролювати репродуктивний процес.	x	x	Ситуаційне завдання, практична робота, підсумковий іспит

ДРН 6. Оцінювати умови утримання вагітних сук, новонароджених цуценят та молодняку.	x	x	Практична робота, індивідуальне завдання, підсумковий іспит
ДРН 7. Використовувати нормативні документи кінологічних організацій під час ведення племінної роботи.	x	x	Індивідуальне завдання, презентація або кейс-завдання, підсумковий іспит

2. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Вступ до розведення собак. 1. Історія розвитку собаківництва та основні напрями використання собак. 2. Організація кінологічної діяльності та племінної справи в Україні та світі. 3. Ознайомлення з кінологічними організаціями та нормативними документами племінної роботи. 4. Аналіз класифікації порід собак та напрямів їх використання.	4	1	4	1	-	-	10	16	4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 18, 20
Тема 2. Екстер'єр собаки та його функціональне значення. 1. Екстер'єр, конституція та кондиції собак. 2. Статі тіла собаки та методика опису екстер'єру. 3. Вивчення статей тіла собаки та складання опису екстер'єру. 4. Визначення недоліків і вад екстер'єру собак різних порід.	4	1	4	1	-	-	10	16	4, 5, 6, 7, 9, 14, 15, 16, 18, 19, 20
Тема 3. Фізика та біомеханіка рухів собак. 1. Біомеханічні основи руху собак. 2. Екстер'єр робочого собаки та його зв'язок з працездатністю і витривалістю. 3. Оцінка кутів кінцівок та їх впливу на рухи собак.	4	1	4	1	-	-	10	16	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 14, 19, 20

4. Аналіз типів рухів собак різних порід та напрямів використання.									
Тема 4. Методи розведення собак. 1. Відбір і підбір у собаківництві. 2. Методи розведення собак та їх використання в племінній роботі. 3. Оцінка собак для племінного використання. 4. Підбір племінних пар та прогнозування результатів парування.	4	1	4	1	-	-	10	16	1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 14, 18, 20
Тема 5. Робочі та шоу-лінії собак у сучасному собаківництві. 1. Селекція собак за робочими та екстер'єрними ознаками. 2. Робочі та шоу-лінії: переваги, недоліки та сучасні тенденції розведення. 3. Порівняльний аналіз робочих і шоу-ліній популярних порід собак. 4. Оцінка відповідності екстер'єру робочому призначенню собаки.	4	1	4	1	-	-	10	16	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 18, 19, 20
Тема 6. Організація племінної роботи. 1. Організація племінного обліку та племінна документація. 2. Родоводи собак і комплексна оцінка племінної цінності. 3. Ведення племінного обліку, оформлення первинної документації та допуск собак до розведення. 4. Аналіз родоводів собак та методика комплексної оцінки їх племінної цінності.	4	1	4	1			15	21	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 18, 20
Тема 7. Біологічні основи відтворення собак. 1. Особливості анатомії та фізіології відтворення собак. 2. Організація парування та контроль репродуктивного процесу. 3. Визначення оптимальних строків парування та складання плану відтворення.	4	1	4	1			15	21	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 13, 17, 20

4. Розв'язання виробничих ситуацій з організації відтворення собак.									
Тема 8. Вагітність, щеніння і вирощування молодняку. 1. Вагітність, щеніння, післяродовий догляд та вирощування цуценят. 2. Організація та супровід щеніння в розпліднику: підготовка, таймінг та перша допомога заводчика.	2	1	2	1			10	12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 17, 20
Всього	30	8	30	8	-	-	90	134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ	18	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання, стажування на виставці собак або племінному огляді	10
ДРН 2	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ,	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, , стажування на виставці собак або племінному огляді	14
ДРН 3	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з виставковою документацією	4	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання стажування на виставці собак	6
ДРН 4	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота.	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 5	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з племінною документацією.	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання, виконання практичної роботи	10
ДРН 6	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з племінною документацією.	4	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання практичної роботи	10

ДРН 7	Лекція, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання практичної роботи	20
-------	---	----	---	----

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання за темами 1-2	20 балів / 20%	4 семестр, 4 тиждень
2.	Індивідуальне завдання за темами 3-5	20 балів / 20%	4 семестр, 10 тиждень
3.	Практична робота за темами 6-8	30 балів / 30%	4 семестр, 15 тиждень
4.	Екзамен (Тестування та розв'язання виробничо-ситуаційних завдань за всім курсом)	30 балів / 40%	4 семестр, екзаменаційна сесія
Всього		100 балів / 100%	

5.1.2. Критерії оцінювання

Вид роботи	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальне завдання за темами 1–2	< 12 балів Завдання не виконано або містить суттєві грубі помилки.	12–15 балів Виконано більшість вимог, але окремі питання розкрито неповністю або поверхово.	15–18 балів Виконано всі вимоги завдання, допущено лише незначні неточності.	18–20 балів Завдання виконано повністю; продемонстровано глибоке розуміння спадковості, методів розведення та селекції собак.
Індивідуальне завдання за темами 3–4	< 12 балів Завдання не виконано або матеріал повністю не відповідає вимогам.	12–15 балів Виконано частково, присутні помилки в документації або розрахунках.	15–18 балів Повністю виконано всі вимоги завдання без суттєвих зауважень.	18–20 балів Повністю виконано вимоги; продемонстровано високу здатність організовувати племінний облік та відтворення собак.
Практична робота за темами 6-8	< 18 балів Аналіз виконано	18–22 балів Проведено неповний аналіз	22–27 балів Аналіз виконано	27–30 балів Проведено комплексний аналіз

	неправильно або роботу не надано.	родоводу, обґрунтування племінного підбору недостатнє.	правильно, висновки та рекомендації аргументовані.	родоводу, виснажливо обґрунтовано вибір племінної пари та спрогнозовано результати.
Екзамен	< 18 балів Засвоєно менше 60% навчального матеріалу дисципліни.	18–21 балів Студент відтворює лише основні базові поняття дисципліни.	22–26 балів Впевнено володіє теоретичним матеріалом та вміє застосовувати його на практиці.	27–30 балів Демонструє системне розуміння розведення й відтворення собак та здатність вирішувати складні ситуаційні завдання.
Всього	<60 балів	60-74 балів	75-89 балів	90-100 балів

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення теми	На наступному практичному занятті
2	Тестовий контроль у Moodle	Після завершення кожного змістового модуля
3	Усний зворотний зв'язок під час виконання практичних робіт	Протягом семестру
4	Аналіз та обговорення результатів індивідуальних завдань	Після подання роботи
5	Консультації щодо виконання практичної роботи з аналізу родоводу	Протягом семестру
6	Самооцінювання результатів навчання та рефлексія	Наприкінці кожного змістового модуля

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Боярчук О.Д., Грановський О.Е., Грищук А.В. Генетика з основами селекції: навчальний посібник. Полтава. ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка: Миргород, 2023. 188 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi82/0062199.pdf>

2. Генетика тварин : навчальний посібник / Л. М. Хмельничий, І. О. Супрун. - 2-е вид. - К. : Видавничий центр НУБіП України, 2023. - 463 с.

3. Скларов П.М. Біотехнологія відтворення собак і котів: навчальний посібник/ П.М. Скларов. – Дніпро: РВВ ДДАЕУ, 2022. – 92 с. <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/6609/1/84.pdf>

6.1.2. Методичне забезпечення

4. Курс лекцій та лабораторно-практичних занять з дисципліни «Племінні ресурси, селекція та відтворення собак» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6435>

5. Племінні ресурси, селекція та відтворення собак. Методичні вказівки до лабораторно-практичних занять для студентів денної і заочної форми навчання згідно освітньої програми «Кінологія» зі спеціальності Н2 Тваринництво. / Укл. Була Л.В. Суми. 2025. 96 с.

6.1.3. Електронні ресурси

6. Кінологічна Спілка України (КСУ) — Офіційні ресурси та положення:
7. Головний сайт та положення: fci.ua / uku.com.ua
8. Кінологічні курси: uku.com.ua/kinolog_kursy/index.html
9. Матеріали про породи (PDF): uku.com.ua/vebinar/work/okr_porody.pdf
10. Племінна комісія: championuku.wixsite.com/plemksu
11. Виставкова комісія: championuku.wixsite.com/showksu
12. Fédération Cynologique Internationale (FCI) — fci.be
13. Dog Genetics (Генетика собак) — doggenetics.co.uk
14. The Kennel Club (Глосарій термінів) — thekennelclub.org.uk
15. Грумер (Типи шерсті собак) — grumer.com.ua
16. Pesyk.kiev.ua (Забарвлення коргі) — pesyk.kiev.ua
17. Ветеринарна клініка SOVA — sova.vet

6.2. Додаткові джерела

18. Сторченкова С.В., Була Л.В. Дослідження параметрів екстер'єру собак вітчизняної породи одіс. Розведення і генетика тварин. 2025. Вип. 70. С. 87-96.
<https://doi.org/10.31073/abg.70.06>
19. Judy Horton. A Detailed Guide To Judging The Boxer
<http://www.worldwideboxer.com/index.html>
20. Наукові та науково-виробничі журнали:
 - Club Dogs. Клубні собаки: ВГО «Кінологічна Спілка України».
 - Мисливські собаки.
 - Ветеринарна практика
 - Вісник Сумського національного аграрного університету, серія «Тваринництво»

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point.